

ORIENTACIONS

Organ del FRONT UNIVERSITARI DE CATALUNYA

Portantveu dels GRUPS NACIONALS DE RESISTÈNCIA

Barcelona, Maig del 1946

N. XVII

EDITORIAL.

Un dels drets que l'Estat feixista actual nega als ciutadans és el d'associar-se en agrupacions professionals encarregades de la defensa dels seus interessos.

Les classes dites humils, de treballadors manuals principalment, estan en una situació de misèria i de fam que fa molts anys no havien conegut. Per lluitar contra aquest estat de coses caldrien organitzacions professionals fortes i lliures. Però la seva existència no convé a l'Estat, i per això nega als ciutadans el dret d'associar-se.

Els sindicats oficials no defensen els drets dels treballadors sinó les conveniències i els interessos de l'Estat. I com que aquest és conservador, vol dir que defensen els interessos i les conveniències dels capitalistes. "El feixisme, diu l'abat Sturzo, ha arribat a ésser progressivament la representació política de les forces conservadores més actives i més empradores. La seva política financera i econòmica respon a l'exigència dels elements que de fet dirigeixen tota l'activitat governamental. L'eliminació de les oposicions polítiques no ha estat paral·lela a una eliminació econòmica que hauria estat impossible, sinó només a la disminució o la minva de les que haurien pogut polaritzar al seu voltant les forces socials adverses: obrers, donats, artisans, petits rentistes, professions liberals." "El feixisme és un corrent de conservadurisme econòmic disfressat de revolució política." "Dirau, feixistes, que això és fals; que el feixisme és sindicalista i ha organitzat les corporacions obreres a les que concedeix tanta importància. Però és ben fàcil contestar-vos: si les corporacions fossin l'expressió d'una concepció econòmica independent, susceptible de manifestar-se mitjançant un criteri advers, crearíen desseguida el dualisme entre elles i les classes riques i d'aquesta manera portarien al feixisme al fi i portarien el renaixement d'un antagonisme polític." De la contemplació del panorama intern d'Espanya es desprèn que Lluís Sturzo té tota la raó. Predomini de les classes econòmicament fortes, grans concentracions de capitals, injusta distribució de la riquesa. Aquest mal no és nou a l'estat espanyol; Ara, el feixisme l'ha vingut a agreujar. Creiem que les lliures corporacions obreres ajudaran a solucionar aquesta injustícia i per això exigim la llibertat d'associació. Diguem sindicats lliures i independents. Lliures d'intervencions estatals que no fan sinó dificultar la seva labor i fer-la ineficaç. Lliure de caciquisme personalista al que tant són aficionats els "caudillitos" de terres onllés. Lliure d'influències polítiques moltes vegades inoportunes. Cal que els sindicats defensen els drets indiscutibles de les masses treballadores, sense que es perdi el temps entretenint-nos a crear tanta sindicats com partits polítics existeixin. Un sol sindicat: un sol instrument al servei de la producció i de la prosperitat a Catalunya. Sense un sindicat fort, lliure, abnegat i disposat a la lluita, veiem ben difícil l'establiment a Catalunya d'aquesta democràcia viva i progressiva i d'aquest ordenament social millor dels que lluitem.

Un any després de la Victòria

Que lluny és aquell maig de 1945 que veié acabar la guerra, a Europa. D'leshores ençà n'ha viscut tan intensament i s'han viscut acontenciments tan interessants que sembla com si s'haguessin allargat les distàncies. No disposem d'espai necessari per tractar, ni que fos casualment, tot el que durant aquests darrers dotze mesos ha ocorregut. Sia'ns perdonada, doncs, aquesta omissió i passem a parlar (també haurà d'ésser d'una manera breu) de les conseqüències dels successos passats i dels principals problemes plantejats.

La humanitat camina cap a una ordenació socialista caracteritzada per la incorporació de les més àmplies masses populars als cercles de direcció, formació i cultura. El trànsit de l'actual ordre democràtic burgès o capitalista al nou sistema social ha d'anar acompanyat, a la força, de convulsions, de difícils problemes i troncacolls innumerables. La guerra que ara fa un any acaba al nostre continent, no ha fet sinó accelerar el pas del sistema vell a l'ordre nou. Les masses han estat desvetllades i ningú, ara, podrà capaç de deturar el motor de l'història.

Ara bé, si els problemes que aquesta reordenació de la societat comporta, unim els que ens ha deixat la darrera conflagració, veurem tan confús el resultat que per força haurém de comprendre perquè no s'ha donat encara el món l'estabilitat anhelada. I, ultra, hem d'afegir-hi encara, l'acció perturbadora de certs cercles intriguents que procuren per tots els mitjans entorpir la marxa del món cap al seu equilibri i que procuren, també, entorbolir les relacions dels que, vencedors, han assumit l'ingrat paper de reordenadors del món.

Caminem a passos segurs i decidits cap a la pau. Els feixistes i reaccionaris diuen que aquesta no es veu per enlloc i que, en canvi, és imminent una nova guerra. Nosaltres no tenim per costum emagar els problemes, el contrari, preferim esguardar-los front a front i resoldre'ls. Proclamem, per tant, que les dificultats són moltes, que els interessos són molt oposats; que els que han de morir tenen ganes de viure i que els que no han viscut mai tenen ganes de deixar, d'una vegada, la mort. Proclamem que serà molt difícil resoldre totes les qüestions plantejades. Però estem segurs també, que aviat, potser molt aviat, tindrem la pau i l'ordre pels que han mort en cinc anys de guerra més de vint milions de persones.

A França el referèndum popular ha rebutjat la Constitució que havia estat aprovada per la Constituent. La vella disjuntiva "democràcia o dictadura del proletariat" sembla que ha estat el que de nou s'ha plantejat ara als francesos. La petita diferència de vots entre els "sí" i els "no" fa que la solució definitiva no vingui fins al juny. O fins el gener vinent, potser.

Mentrestant a Nova York la subcomissió del Comitè de Seguretat encarregada d'informar sobre el problema espanyol, treballa. Reunions secretes. Anades i vingudes. Moltes paraules. Què en sortirà de tot això? El desig de resoldre de debò la qüestió d'Espanya o un nou assaig de la funesta no-intervenció?

Convencem-nos d'una vegada, de que la solució del nostre problema està només en les nostres mans. Amb la lluita cixafarem a Franco i els militars i feixistes que l'apoen. Amb una lluita intransigent. Fins a assolir, amb el triomf, la nostra llibertat d'homos i de catalans o fins a imitar l'exemple de qualsevol d'aquests dos milions de companys nostres que, des del President Companys al combatent anònim, podreixen avui llurs ossos per algun dels camps abandonats i maleïts de la península.

J.V.

EL NOSTRE PRIMER DE MAIG

Sempre hem maldat des d'aquestes pàgines d'ORIENTACIONS, per a donar a la Resistència catalana un ampli contingut positiu. La nostra Resistència no pot comparar-se a la de països ocupats per forces estrangeres, en els quals tota l'acció era absorbida per la defensa contra l'invasor temporal. Catalunya, cal no perdre-ho de vista, és un país ocupat des de l'any 1714. D'alguna manera, la resistència s'ha concentrat en una minoria que, servint dins l'ànima un sentiment viu d'aquella ocupació, ha portat d'una generació a l'altra la consciència de la nostra personalitat nacional. Aquesta resistència o ha estat caracteritzada, al córrer els anys, per dos factors. El primer, intern: els canvis de política del país ocupant en relació amb el nostre. L'altre, extern: l'evolució de les idees polítiques al continent.

Quina és la força d'aquests dos factors en l'hora actual?

D'una banda, el règim d'ocupació ha arribat a un límit de duresa no registrats des del seu inici. El militarisme castellà ha vist que Catalunya és el principal entrebanc en la seva política de pseudo-unitat hispànica. NO vol insistir en els aspectes del "pla-Franco" per a descatalanitzar el nostre poble. Des de l'afusellament d'intel·lectuals pel sol fet d'escriure en català (cas de Carles Rahola) fins a la clausura dels nostres centres culturals no ha deixat d'assajar-se cap mesura. Si això ens impose de donar a la resistència catalana unos directrius nacionals, d'altra banda hem de connectar-la, d'acord amb les nostres conviccions desembre, amb les grans línies del moment polític mundial.

No hi ha dubte que la democràcia ha sortit enfortida de les crisis d'aquesta contúria, però no és menys evident que el vell liberalisme és incapaç de frontar els problemes dels temps nous. El liberalisme salvant el que pot de perdurable, és un moviment negatiu, un obstacle per a les grans empreses de caràcter col·lectiu. La democràcia cerca noves formes de perfeccionament en el trànsit del liberalisme al solidarisme, matitzat diversament segons la geografia.

Aquest sentit modern social, és el que volom infondre a la nostra resistència. "Catalunya no serà lliure fins que siguin lliures tots i cadascun dels catalans", deïm en la ponència "Política social" aprovada en el congrés del F.U.C. de l'any 1944. I els catalans no seran lliures mentre no es redimeixin de la servitud econòmica.

Voldríem que en aquest primer de Maig els estudiants -els intel·lectuals a general- girassin els ulls a la nostra sofrida classe obrera i meditésin els seus problemes. Els seus anguniosos problemes, a desgrat de "polítiques socials del Règimen", de "seguros, subsidios y primas" i altres troballes amb que uns governants criminals i ineptes munten magnífics negocis, dissimulats amb minces concessions, absorbides per un progressiu encariment de la vida. Voldríem també que els obrers es donessin compte que els seus problemes són els problemes de Catalunya, que no trobaran solució completa sinó dins el marc d'una política nacional, ampla i justa. I que aquesta meditació cristallitzés en una estreta cooperació dins la Resistència, on la lluita per la Redempció nacional i social de Catalunya ha d'unir tots els catalans sota un nom.

PAGÈS

A CONSIGNA D'AQUEST PRIMER DE MAIG: "UNITAT SINDICAL CATALANA" TOTS ELS TRES ALLADORS CATALANS DINS D'UNA MATEIXA SINDICAL QUE DEPENSIN DE DEBÈ ELS INTERESSOS DE LA CLASSE OBRERA I DE CATALUNYA!

L'ABAT MARCET DE MONTSERRAT

Ha mort Dom Antoni M. Marcet, abt de Montserrat, president dels nostres Jocs Florals que s'hagueren de celebrar, quan la Dictadura, a Tolosa de Lengüadoc. Era nat en 1878 i encara no tenia 30 anys quan fou nomenat abatoadjutor.

La seva figura té una significació que volom subratllar en aquestes pàgines, puig hi ha molta gent que no la coneix més que per la pompa oficial dels còxiques.



Catalunya té les seves magistratures espirituals i l'abat de Montserrat n'és una. A l'edat Mitjana els abats de Ripoll, de Sant Cugat, de Poblet i Santes Creus i Montserrat representaven dins la vida política catalana l'estament de la intel·ligència, com diríem avui. Però la cadena gloriada d'aquelles abadies fou trencada, amb una excepció. Només Montserrat ha sobreviscut a la caiguda dels monestirs que avui no són sinó panteons buits o arquitectura o escultura restaurades, que fan encara més tristesa quan ho són amb mires de propaganda.

I Montserrat ha meregut d'ésser aquella excepció. Hi ha monestirs a Catalunya on ja només podem escoltar el ressò de les veus de la història antiga. Montserrat ha pogut servir el doll vivent de la nostra tradició espiritual i d'ella n'és fecundada la història d'avui i de demà.

Per això Montserrat és una força que tothom, pensi com pensi, cregui o no cregui, sap que cal tenir en compte en la mecànica de l'ordre integral de Catalunya.

El mèrit és en gran part de l'abat que acaba de morir. Amb empenya juvenil, amb traça diplomàtica finíssima i romana, empenqué la tasca de la restauració de la vida cultural montserratina. I la portà a terme arromanent sempre fidel a la llei de la terra.

De la mateixa manera que les afrases de les muntanyes hi multipliquen la potència de la veu de les tempestes, el prestigi que ha assolit la cultura montserratina, expressada sempre en la nostra llengua, ressona arreu en onades d'expansió amplíssima. I tot allò que ha donat a la vida religiosa de Catalunya una tònica diferencial i característica, que l'allunya de la carrincloneria fàcil i supersticiosa, és degut a la manera com Montserrat ha interpretat i guiat el corrent de la devoció popular.

La litúrgia i el cant religiós, els estudis bíblics, l'art pogut al veu del temple, la ciència de la investigació històrica i bibliogràfica, totes aquestes coses i moltes més han tingut en l'abat Marcet un orientador que les ha marcadament amb el segell montserratí, que és equivalent al segell de Catalunya. La seva obra de depuració ha estat eminentment nacional perquè mai no fou tarada de localisme miop, afalagador de les petites habituds de la gent ingènua i primària. De la mateixa manera que tingué el coratge de despul·lar la imatge de la Verge de mantells i draperies que li treien personalitat, i que ens féu admirar les línies meravelloses de la seva escultura, despul·là la tradició montserratina de tots els addiments que en podien fer simplement un santuari pintoresc. I el que restà incommobible al dessotà fou la neta i forta línia de l'espiritualitat nostrada.

Avui tots els bisbes que ens envien són forasters. Si hi ha alguna excepció, és perquè l'afavorit porta els galons de Capellà de regiment a la sotana. Però aquests bisbes forasters el primer problema amb què topen i els fa adonar de que són a Catalunya, és l'intim suport que els seus diocesans troben, per defensar llur catalanitat, en la roca triomfadora de Montserrat. I és l'abat Marcet qui n'ha organitzat la força.

Un temps hi hagué que el rei Ferran el Catòlic portà monjos castellans al nostre santuari. L'excusa era el restablir-hi la disciplina. El motiu veritable i subconscient, desallotjar-ne l'esperit de la terra. Un cop guanyat el seu més enlairat baluart, els altres no trigarien a caure. I quan els pagesos de la rodalia pujaven en peregrinació i s'agenollaven davant d'un confessor, una veu imperiosa i forastera els intimidava cridant-los: "Hable en Cristiano!".

Però aquells conqueridors foren conquerits i igual que el profeta que volent maleir, benèfica, llur veu interior escabà per acordar-se a la dol llac sant on feien residència. I l'abat Cisneros fou una de les grans figures de la història montserratina. La força de la fe, arrelada en aquelles muntanyes després de tantes centúries, pogué més que la mala voluntat d'un polític.

Avui Montserrat, després del llarg pontificat de l'abat Marcet, igual que en els temps de la nostra decadència que al·ludiem, ens donarà vigoria per a romandre fidels a la nostra catalanitat en la vida interior i desbaratarà els plans polítics dels que volen utilitzar la força religiosa com arma de disgregació.

L'abat Marcet visqué en temps de la Dictadura de Primo de Rivera, de la desolació del monestir davant de les turbes encegades per un atac pre-

parat a traidoria, i de la dictadura falangista. Hagué de donar a besar el seu anell als dictadors que hipocritament s'inclinaven davant seu. Sabia les seves intencions i sabé trobar el camí per a desbaratar-les. Quan ha tanca- els ulls deixava assegurada l'obra per la que tant havia lluitat.

Que l'imitin els seus successors i que tots aprenguem d'ell no solament les virtuts de la fe i de l'esperança, sinó també l'art de l'eficàcia i de l'oportunitat que ens portarà a la victòria.

=====

Jordi Boleja

NOTICIARI:

Petard al local de la Falange de Sans.-Barcelona, 4.-A la una i 10 minuts de la nit passada esclata un petard on una de les finestres de l'edifici de l'antic Cafó del desaparegut "Cèrcle de Sans". Aquest edifici està ocupat des d'el dia mateix de l'entrada de los tropes franquistes a Barcelona, per l'"obra predilecta del Caudillo": El "Frente de Juventudes". El petard que era de gran potència, causà una trencadissa general de vidres per aquells voltants i desvetllà a tot Sans, Hostafrancs, La Bordeta i les Corts. L'endemà al matí, amb mal continguda alegria tots els veïns d'aquestes barriades desfilaren davant d'aquell lloc inquirint detalls del fet.

Propaganda nacionalista a la Universitat.-Barcelona, 4.- Mentre es celebra- ven uns examens el Paraninf de la Universitat, han estat llençats uns pas- quins de propaganda catalanista per elements de la Resistència universita- ria. El fet com es pot suposar ha produït gran aldarull.

Bomba al local de la Falange del Clot.-Barcelona, 5.- La nit passada esclata en un balcó de la delegació de la Falange del Clot, al carrer València, una bomba que destruí completament el balcó i ocasiona molts altres i im- portants desperfectes a l'edifici.

Política del Partit socialista espanyol.-Barcelona, 7.- Ahir on una de les emissions per Espanya de la R.B.C. s'enuncià que el Partit socialista espanyol creia necessària l'entesa amb els partits monàrquics i de dreta contre- ric al règim franquista. Posteriore informacions que reb aquesta Redacció confirmen aquesta notícia. Els socialistes espanyols, tot i fent expressió del seu republicanisme, creuen arribada l'hora de col.laborar amb els polítics monàrquics, donat el cas de que el Govern Giral no és reconegut per les grans potències estrangeres.

De la mort de l'abat Marcet.-Montserrat, 16.-Avui ha estat enterrat on on el Monestir, l'abat mitrat de Montserrat, P. Marcet, que morí el dilluns passat, dia 13. La cerimònia, que ha estat revestida de gran solemnitat s'ha vist concorreguda per nombros públic de totes les comarques catalanes. Al arribar al sepulcre la comitiva es trobaren amb un ram de clavells lligat amb una llaçada catalana, homenatge dels patriòtes a l'abat difunt.

Intorn a les exportacions de patates.-Barcelona, 18.- Ahir hi hagué un intent de vaga per part dels obrers portuaris que es negaren a portar a cap el car- regament de patates destinades a exportació. El moviment fou sufocat per les forces governatives.

Avui, el governador civil de Barcelona, senyor Barba, ha manifestat als periodistes que era fals que les patates fossin exportades, i que això es deia "con ánimo de ocasionar un clima de descontento".

Atemptat contra Franco. Oviedo. Durant la visita de Franco a Astúries, han fet explosió dues bombes que han posat en perill la seva vida, motivant la precipitada sortida del "caudillo" cap a Madrid.

=====

DETALLS:

"diuen" justicia militar". - S'ha jutjat a uns "atracadores". En altres ocasions hem sentit parlar d'ells i sabem que són uns patriotes democràtes, lluitadors incansables i esforçats. N'han condemnat tres a mort. Els acusen de crims que ells no han comès. Abans de començar, la sentència ja era redactada; com sempre.

Tres patriotes més que esperen l'hora de la mort a la presó Model. Fem arribar la nostra protesta, a través dels consolats, estrangers, a tots els recones del món.

I lluitem cada dia més decididament per que no es puguin cometre més assassinats d'aquests.

"El crim és lliure en un país que no ho és". És cert, és ben lliure i oficial, inclús.

"Todo por la Patria". - A partir del dia 15 de juny no hi haurà més oli de racionament. Aquesta és la notícia que la "Comisaria de Abastos" intenta evitar que es propagui. "Ja ho sabran quan sigui hora", diuen. Ens donaran margarina i podran tenir més soldats, com Göring. Exportaran l'oli i obtindran divises, mercaders inhumans. Espanya serà més gran, diuen ells.

I el numero de tuberculosos i de desesperats també, diem nosaltres. És allò de "Todo por la Patria"!

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS ha obert el concurs per a el premi PRAT DE LA RIBA ofert a treballs d'investigació sobre llengua, història, art, literatura o arqueologia de les terres catalanes, o bé sobre ciències, que enguany tindran preferència.

L'import del premi serà de 5.000 pessetes i serà adjudicat el 23 d'Abril del 1947. Les obres hauran d'ésser presentades a la Secretaria General de l'INSTITUT abans del 15 de Març pròxim, escrites en català, mecanografiades i totalment inèdites.

DELS PERIÒDICS DE LA RESISTÈNCIA:

HORIZONS, publicació adherida al Front Nacional de Catalunya, diu en un article titulat "Politica realista del Caudillo": Quan els generals primoriveristes vacil·laven o negaven llur col·laboració a la naixent República, l'Abril del 1931, Franco s'avança a enaltir les efel·lències del règim per assegurar-se la continuïtat en la Direcció de l'Acadèmia militar de Saragossa.

Quan Sanjurjo i Goded s'alçaven en armes el 10 d'Agost del 1932, Franco romanía a l'expectativa.

Quan Gil Robles esdevingué ministre de la Guerra, Franco fou el seu incondicional cap d'Estat Major. Avui, pobre Gil Robles, no és acceptat pel general Franco ni com a cira-botes.

Quan el "Glorioso Alzamiento", mentre uns victorejaven la Falange i altres el Tradicionalisme, ell proclamava l'Estat de Guerra a Canàries sota el trilema republicà de Llibertat, Igualtat i Fraternalitat... per si el cas. Tres mesos més tard, però, s'oferia resolt com a campió de la fórmula genial de "Jefe de la Falange Espanyola Tradicionalista".

EUZCO DEYA, òrgan de la Resistència basca, publica unes manifestacions fetes pel Sr. Largo Caballero, poc abans de la seva mort, al ministre Irujo i al ex-diputat basc, Landaburu. Entre altres coses diu Largo Caballero: "...crec que l'equilibri econòmic d'Espanya no podrà lograr-se, sense donar a Espanya

una organització que respongui a la seva veritable formació. Jo soc cadascun dels regionalista. Mentre Espanya no sigui un conjunt de regions que viuen amb facultats suficients per a desenrotllar les seves possibilitats econòmiques, Espanya no tindrà equilibri econòmic ni polític. És precis que no ens detinguem fins a lograr una organització política per Espanya en la que puguin viure les regions ampliament;..."

En un altre número, edició Aberri-Eguna, EUZCO DEYA, inserta un article sota el títol de "El que no diuen" que diu: -"La Gaceta del Norte" ha recordat que l'advocat Rugama fou objecte d'un atemptat fa 25 anys.

El que no diu és que en fe nou que Rugama fou mort a Barrotades pels franquistes.

-La premsa de Franco recorda que M. Gouin, president del govern francès, s'ovedi de França i passant per Espanya es reuní amb De Gaulle.

El que no diu que GOUIN fou tancat en el camp de concentració de Miranda, on comprovà els mètodes franquistes.

-Daranas ha parlat de "los lamentos que, pies para que os quiero, exalaba Francia en mayo de 1940".

El que no diu aquest corresponçal fugit de París "es que exalaba él cuando, pies para que os quiero", vingué corrent de França quan començaren a retirar-se els seus amics naciés.

-Una nota del ministeri de Relacions Exteriors ha dit que s'ha acceptat la renúncia d'Aunós a l'ambaixada del Brasil "en consideración a las razones de delicadeza que invoça".

El que no diu és que quan feia camí vers Rio de Janeiro, Aunós fou sorprès per l'acord del govern del Brasil, que el rebutjava en vista de les activitats sospitoses que havia tingut a l'Argentina.

QUE FEM?, N.41, corresponent al 10 de Maig diu: Tota la diplomàcia espanyola treballa per trencar la solidaritat mundial. Explotant i tergiversant el cas de Rússia, vol fer la falca entre pobles que s'entendrien sinó fos la temença d'ésser menaçats en llur seguretat. Aquesta menaça prové del feixisme camuflat a tantes bandes. L'únic lloc on no es dissimula és en els rengles de Franco. Ells ja ho diuen clar, foren els nuclis d'una creuada contra un dels grans pobles de la U.N.O.

PER CATALUNYA, N.21 corresponent al 18 de Maig en el que celebra el primer aniversari de la seva publicació diu: No és cert que no quedi altre camí que el de comunisme per a substituir l'abjecte règim franquista. Els comunistes podran ésser-hi en la proporció que el sufragi els atorgui, però hñ seran on el camí que hem de seguir i al qual indefectiblement anem, el de la democràcia, l'únic que vol la gran majoria dels nostres pobles.

REDREÇAMENT, òrgan del Bloc Escolar Nacionalista, en "Preguntes i suggerències" comenta: Que té de més l'estomac dels militars i policies per a necessitar un sumministre extraordinari damunt del "suficient" i "esplendid" que tot ciutadà espanyol té assignat?

Per què els alemanys derrotats disfruten d'un raccionament de 330 g. diaris de pa i nosaltres que tenim la fortuna d'ésser els ciutadans millor alimentats d'Europa i el món solament rebem una barreta de 150 g. de pa... diguem-ne, "pa integral"?

On és l'oli d'Andalusia, l'arròs de València, el sucre d'Aragó? Segurament s'ha perdut amb quelcom que tots trobem a faltar en el nostre Cabdill: LA DIGNITAT I LA VERGONYA.

=====

CATALÀ: ELS GRUPS NAZIONALS DE RESISTÈNCIA T'ESPEREN !
ESTUDIANT: ALLISTAT AL FRONT UNIVERSITARI DE CATALUNYA !
CIUTADÀ: LA RESISTÈNCIA NECESSITA DEL TEU AJUT: ENVIA UN DONATIU !
LECTOR: SUSCRIU-TE A "ORIENTACIONS" !

B

EL PA SENCER I ELS ROSEGONS

Mai hem estat falangistes. Si més no, perquè tenim vergonya. No ho seríem encara que en Franco per a pujar al poder no hagués encès la guerra civil, no hagués fet matar dos milions de germans nostres, no hagués endolat el nostre país i no l'hagués enfonsat en l'esclavatge. No ho seríem encara que no hagués fet tot això, però com que ho féu, i sense res que ho justificés, ho som monys encara.

Ultra, com a catalans no ho podem ésser. Si més no, perquè tenim vergonya. Podríem perdonar els milions de germans nostres assassinats, potsor. Com potsor també podríem perdonar el dol, la incultura, l'endarreriment intel·lectual, industrial, agrícola. Com també potsor podríem perdonar, encara que ho veig bastant difícil, l'ombrutiment de la joventut. Però el que no podríem perdonar és el crim contra la nostra pàtria, i contra Euzkadi i l'atac a Galícia i a la propia Castella i a Andalusia i a l'Astúries feréstega i a tots els pobles de la península.

Per a defensar-nos contra aquest atac es formà el nostre estimat "Front Universitari de Catalunya". Des del primer dia, i perquè han estat els traïdors més grans, hem denunciat i combatut als col.laboracionistes. Si es pogués col.laborar honrosament, dompeus, seria una altra cosa; però fer-ho agonollat, amb el clatell nu sota el tall de l'espasa, això no és propi de catalans, ni d'homes de bé. Col.laborar amb l'enemic és un crim molt gran; però col.laborar amb el falangisme i el feixisme centralista ho és molt més encara. I les coses no han canviat fins ací. Avui han oblidat la camisa blava i s'han comprat un capell flexible i un coll emmidonat. Però són els mateixos. Els mateixos que tan bon punt posaren els talons a Catalunya cuitaren a estripar-nos l'Estatut. Només han canviat el lèxic perquè ara els convé per estar en bones relacions amb els que han guanyat. Però els coneixem, són els mateixos.

Si ens deixen dir quatre mots en català i cantar el Virolai i el Noi de la Mare, ens passen després, d'amagat, la factura i a l'estranger ho publicuen com a prova de democràcia. Aleshores en els primers temps, denunciàrem els col.laboracionistes. Ara han augmentat. Com que en el país dels orbes el borni és rei, totes les mitjanes es veuen en cor d'emular a Götze. També els denunciem. Com també denunciarem a les grans figures si es passaven a l'enemic. Ara abunden els col.laboracionistes, però si ens hi fixem tots tenen alguna cosa a amagar. Corren a cercar la sinadura que els ofereixen i abandonen la trinxera que haurien de defensar, la trinxera de Catalunya i de la seva llibertat i de la seva cultura, perquè ells no en gasten d'això.

A l'altra banda, amb els militars malperlats, amb els falangistes, amb els ressentits centralistes espanyols, hi ha alguns catalans. Tingueu-ho ben present i espereu-vos: demà diran que tot ho feren per salvar el que es pogués. Fan el nostre teatre, canten les nostres cançons, reciten les nostres poesies i escriuen en la nostra llengua. Cada vers, cada nota, cada sil·laba i cada mot, és un gra d'encens a l'assassí de la nostra terra.

Comprenem que es necessita molta fe per aguantar tant temps sense caure. Però un català sense fe en Catalunya ja no és un català. La fe ens aguanta, ella manté encesa en el nostre cor la flama de la lluita. Som rebels, és veritat, però no volem deixar d'ésser-ho. Volem la llibertat del nostre poble i més justícia social. Col.laborant amb els franquistes no lograrem ni una cosa ni l'altra. Recollirem només unes quantes engrunes que per llàstima ens llençaran. Però nosaltres, els catalans, no en som de col.laboracionistes, ni recollim les engrunes. Nosaltres, els catalans, no volem els rosegons, sinó el pa sencer.

PERE SERRA